

KONFERENCJA POLSKIEJ IZBY EKOLOGII

POPRAWA EFEKTYWNOŚCI ENERGETYCZNEJ I ROZWÓJ OZE

KATOWICE, 17 MAJA 2025 R.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

Wojciech Stawiany, ekspert PIE

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Informacje ogólne)

Krajowy Plan w dziedzinie Energii i Klimatu (KPEiK) (dawniej Krajowy Plan na rzecz Energii i Klimatu) jest opracowywany na podstawie rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1999 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie zarządzania unią energetyczną i działaniami w dziedzinie klimatu.

Unia energetyczna powstała w 2019 r. wraz z zakończeniem prac nad pakietem regulacji „**Czysta energia dla wszystkich Europejczyków**”. Unia energetyczna opiera się na 5 filarach, które implikują zawartość krajowych planów w dziedzinie energii i klimatu:

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Informacje ogólne)

- . redukcja emisyjności,**
- . efektywność energetyczna,**
- . bezpieczeństwo energetyczne,**
- . wewnątrzunijny rynek energii,**
- . badania naukowe, innowacje i konkurencyjność**

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Informacje ogólne)

W Polsce w październiku 2024 roku opracowano projekt aktualizacji KPEiK na lata 2021–2030. To dokument strategiczny, nadający kierunki i impuls polskiej transformacji. W lutym 2025 roku opracowano prognozę oddziaływania zamierzeń określonych w KPEiK na środowisko. W dokumencie określono, że rząd chce realizować **aktywną politykę transformacji energetyczno-klimatycznej**.

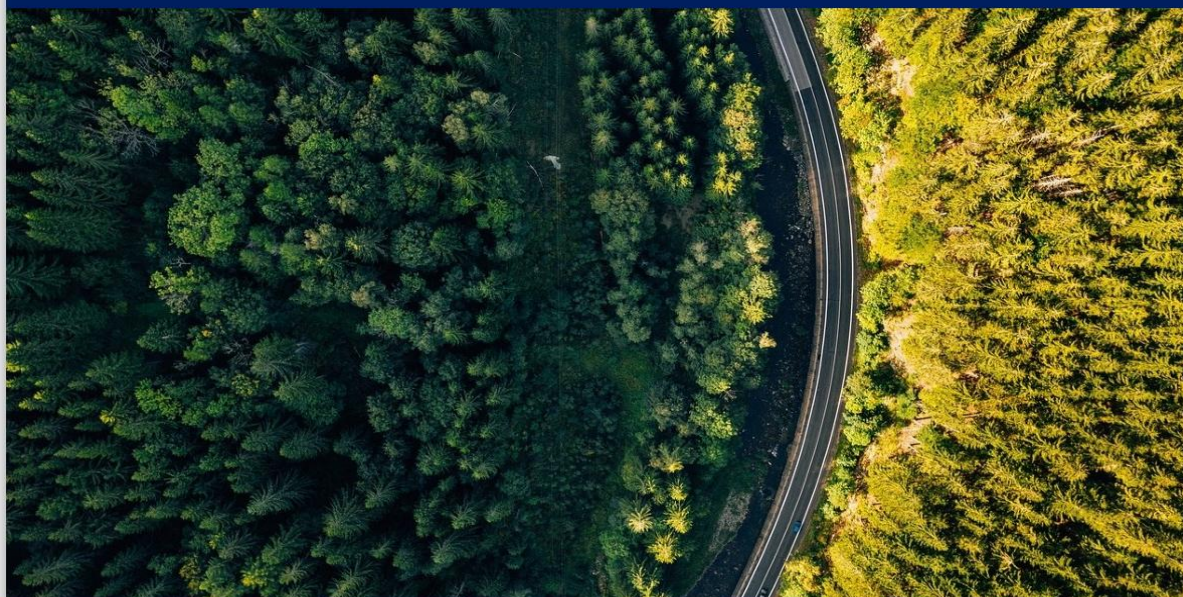

Ministerstwo
Klimatu i Środowiska

PROJEKT

Krajowy Plan w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r.

(aktualizacja KPEiK z 2019 r.)

Warszawa, październik 2024 r.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Budowa i struktura Programu)

Prezentowany dokument zawiera: wprowadzenie, założenia, cele oraz polityki obszarowe w 5 wymiarach, które pokrywają się z określonymi w slajdzie nr 3 filarami unijnego pakietu regulacji **Czysta energia dla wszystkich Europejczyków.**

Do dokumentu zasadniczego opracowano siedem załączników, m.in.: finansowanie transformacji klimatyczno-energetycznej (w tym opis potrzeb inwestycyjnych), a także dołączony w lutym 2025 roku projekt prognozy oddziaływania zamierzeń określonych w materiale na środowisko.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu (Budowa i struktura Programu)

Wymiar 1. [Nazwa wymiaru]

Obszar 1.1. [Nazwa definiująca grupę celów]

Informacja wskazująca czego dotyczą cele wskazane w tym obszarze. W wielu przypadkach zamieszczono ramki umożliwiające zapoznanie się z podstawowymi informacjami lub definicjami obszarowymi.

Ramka kontekstowa

Cel 1.1.1. [Nazwa celu]

Wskazano regulacje UE, wskazujące na potrzebę określenia celu. Opisano kontekst realizacji celu, zaś sposób w jaki będzie realizowany podano niżej – w części *Polityka*, a następnie podano listę *Działań*.

W ramce podano cele w perspektywie 2030 r. lub wyniki prognoz (nie należy ich traktować jako cele). Cele określono w sposób liczbowy lub jakościowy.

POLITYKA

W sposób ogólny opisano podejście wskazujące, w jaki sposób realizowany będzie cel.

DZIAŁANIA

Wylistowano działania, które będą przyczyniać się do wdrażania polityki, wraz z numerami, które przypisano w części III. DZIAŁANIA.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Zakres prezentacji Programu)

Planowany termin przyjęcia projektu aktualizacji dokumentu przez Radę Ministrów określono na II/III kwartał 2025 roku.

W niniejszej prezentacji omówiono w nawiązaniu do **tematyki konferencji** wymiary/filary:

- redukcji emisyjności (w obszarze odnawialnych źródeł energii),
- efektywność energetyczną.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Zapisy dla odnawialnych źródeł energii)

Polska deklaruje osiągnięcie do 2030 roku **32,6% udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto**, jako wkład w realizację nowego ogólnounijnego celu na 2030 r.

Na realizację tego celu składać się będzie zużycie OZE łącznie w elektroenergetyce, ciepłownictwie i chłodnictwie oraz na cele transportowe. Prognozy wskazują, że w 2040 r. udział OZE w końcowym zużyciu energii brutto może sięgnąć 58,4%.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu (Zapisy dla odnawialnych źródeł energii)

32,6% OZE w finalnym zużyciu
energii brutto w 2030 r.

56,1%

w elektroenergetyce

35,4%

w ciepłownictwie
i chłodnictwie

17,7%

w transporcie

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Wybrane działania dla odnawialnych źródeł energii)

Działanie 2. Instrument finansowy – obowiązek zakupu energii elektrycznej wytwarzanej w instalacjach OZE (z określonym progiem mocy).

Działanie 3. Instrument finansowy – system świadectw pochodzenia OZE.

Działanie 4. Instrument finansowy – aukcyjny system OZE.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Wybrane działania dla odnawialnych źródeł energii)

Działanie 5. Instrument finansowy – system taryf gwarantowanych i dopłat do OZE.

Działania 7, 8, 9. Pakiety wsparcia dla rozwoju morskiej energetyki wiatrowej oraz rynku biogazu i metanu.

Działanie 10. Wprowadzenie wymogów w zakresie stosowania energii słonecznej w budynkach.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Wybrane działania dla odnawialnych źródeł energii)

Działania 11 – 18; 21-25. Instrumenty finansowe – Programy priorytetowe NFOŚiGW: Mój prąd, Energia Plus, Polska geotermia Plus, Ciepłownictwo powiatowe, OZE – źródło ciepła dla ciepłownictwa, Agroenergia, Nowa Energia, Moje Ciepło, Czyste Powietrze, Stop Smog, Ciepłe mieszkanie.

Działanie 20. Zapewnienie możliwości funkcjonowania obszarów przyspieszonego rozwoju OZE.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Wybrane działania dla odnawialnych źródeł energii)

Działanie 74. Aktualizacja Polskiej Strategii Wodorowej do 2030 roku z perspektywą do roku 2040.

Działanie 76. Wsparcie budowy mocy wytwórczych do produkcji wodoru odnawialnego i niskoemisyjnego.

Działanie 79. Kontrakty różnicowe dla redukcji CO₂ oraz inne działania wspierające komercyjne projekty CCS i CCU.

Działanie 80. Instrument finansowy – Fundusz Modernizacyjny.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Zapisy dla efektywności energetycznej)

Poprawa efektywności energetycznej jest działaniem przynoszącym korzyści w wielu obszarach gospodarki i społeczeństwa. Efektywność energetyczna to nie tylko redukcja zużycia energii, ale również zwiększenie jej wydajności, co prowadzi do obniżenia kosztów operacyjnych, poprawy konkurencyjności gospodarczej oraz zmniejszenia negatywnego wpływu na środowisko.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Zapisy dla efektywności energetycznej)

Stosowanie zasady „**efektywność energetyczna przede wszystkim**” – czyli priorytetowe traktowanie działań mających na celu zmniejszenie zapotrzebowania na energię przed podejmowaniem decyzji o zwiększeniu podaży energii – pozwala na maksymalne wykorzystanie dostępnych zasobów energetycznych przy jednoczesnym minimalizowaniu strat energii na każdym etapie jej przetwarzania i użytkowania

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

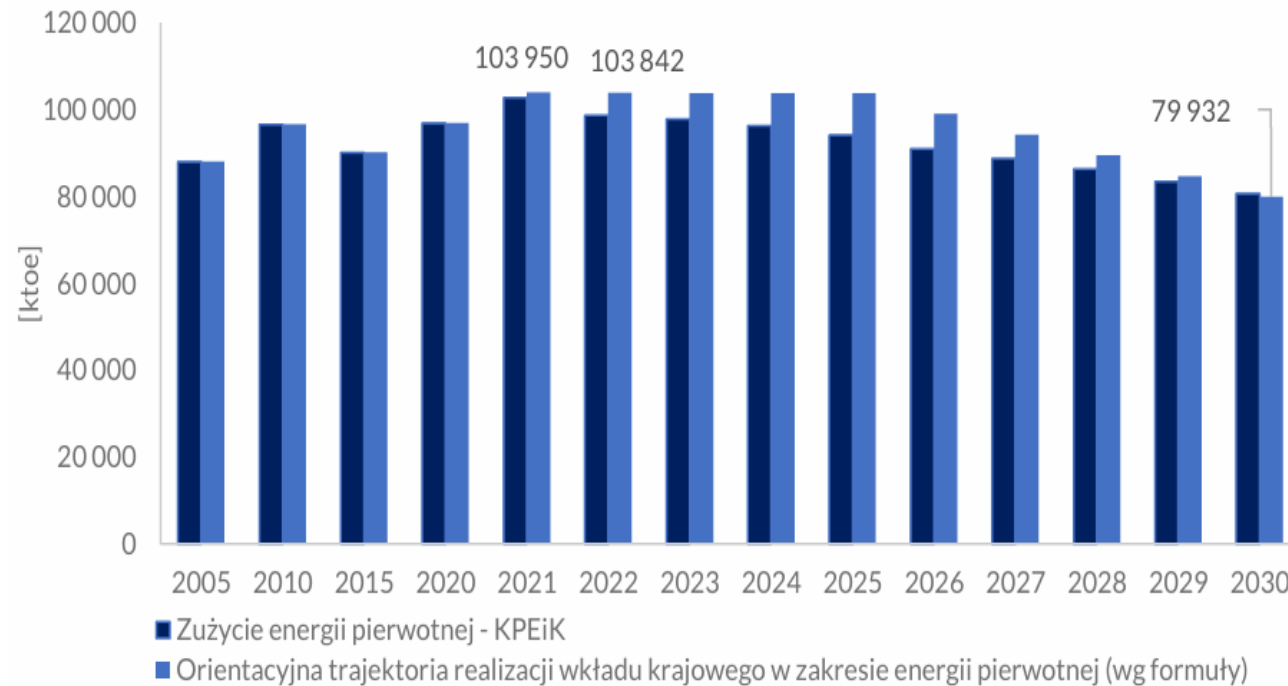
(Zapisy dla efektywności energetycznej)

Redukcja potrzeb energetycznych wzmacnia także bezpieczeństwo energetyczne, a uwzględnianie zasady „**efektywność energetyczna przede wszystkim**” w planowaniu polityk i inwestycji powoduje, że efektywność energetyczna może być traktowana w niektórych przypadkach jako źródło energii (wirtualnie).

Polska będzie dążyć do osiągnięcia w 2030 r. redukcji zużycia energii pierwotnej na poziomie 14,4% (-13,4 Mtoe) tj. zredukowanie zużycia do poziomu 79,9 Mtoe – jako wkład orientacyjny do celu UE.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu (Zapisy dla efektywności energetycznej)

Zużycie energii pierwotnej do 2030 r. zgodnie z formułą EED i według KPEiK

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Wybrane działania dla efektywności energetycznej)

Działanie 91. Instrument finansowy – Preferencje dla wytwórców energii elektrycznej w wysokosprawnej kogeneracji.

Działanie 92. Instrument finansowy – Premia kogeneracyjna.

Działanie 93. Instrument finansowy – Inne programy NFOŚiGW wspierające rozwój kogeneracji.

Działanie 94. Instrument finansowy – system białych certyfikatów.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Zapisy dotyczące ubóstwa energetycznego)

W Polsce w roku 2019 wskaźnik ten wynosił **9,05 %**; poszczególne jego składniki kształtowały się następująco:

- niezdolność utrzymania odpowiedniej temperatury pomieszczeń – **4,2%**,
- zaległości w rachunkach za energię – **5,8%**,
- całkowita liczba ludności mieszkająca w mieszkaniu z przeciekającym dachem, zawilgoconymi ścianami, podłogami itp. – **10,8%**,
- wskaźnik zagrożenia ubóstwem – **15,4 %**.

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu

(Zapisy dotyczące ubóstwa energetycznego)

W dokumencie przyjęto, że poziom ubóstwa energetycznego będzie spadał średniorocznie o 0,25 punktów procentowych

Celem minimum przyjętym w aktualizacji KPEIK jest obniżenie poziomu ubóstwa energetycznego z 9,05% w 2019 roku do 6,3% w 2030 roku oraz 3,8% w 2040 roku

Efektywność energetyczna i OZE w Krajowym Planie w dziedzinie Energii i Klimatu (zakończenie)

Jakkolwiek obowiązek opracowania dokumentu wynika z regulacji UE, to KPEiK ma przede wszystkim służyć potrzebom krajowym. Obowiązkowy zakres jest bardzo obszerny, ale zdecydowano o włączeniu dodatkowych zagadnień tak, aby jak najlepiej odpowiadał potrzebom Polski w sposób możliwie kompleksowy.

Pełny tekst dokumentu (wraz z załącznikami) znajdują Państwo pod adresem:
<https://www.gov.pl/web/klimat/projekt-krajowego-planu-w-dziedzinie-energii-i-klimatu-do-2030-r--wersja-do-konsultacji-publicznych-z-102024-r>

Zapraszam do szerszego zapoznania się z nim.

**Dziękuję za uwagę,
zapraszam do dyskusji**

**Wojciech Stawiany
Ekspert Polskiej Izby
Ekologii
(+48) 692 06 06 50
w.stawiany@pie.pl**

